ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΤΟΧΕΥΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΙΣΟΤΗΤΑ:
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Στερεότυπα για άντρες και γυναίκες

Βάσια Τσάμη
Επίκουρη Καθηγήτρια Νεοελληνικής Γλώσσας και της Διδασκαλίας της, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Βιβή Θώμου
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Λεξικολογίας και Διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Νικολέτα Παναγάκη
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια Κοινωνιογλωσσολογίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Αναστασία Μουντουφάρη
Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Γλωσσολογίας, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Εύα Βοσκάκη
Απόφοιτη Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Εύα Μανουσέλη
Υποψήφια Διδακτόρισσα, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

2η ενότητα:
Στερεότυπα για άντρες και γυναίκες

Ενδεικτική Τάξη: **ΣΤ΄ Δημοτικού**
Διάρκεια: **2 διδακτικές ώρες**

Σε αυτήν την ενότητα:

- Θα μελετήσουμε πώς οι ιδέες και οι απόψεις για τους άντρες και τις γυναίκες αρχίζουν να διαμορφώνονται ήδη από τη βρεφική και την παιδική ηλικία.
- Θα συζητήσουμε πώς προβάλλονται οι άντρες και πώς οι γυναίκες στις διαφημίσεις.
- Θα μελετήσουμε με ποιες δραστηριότητες και συνήθειες συνδέονται οι άντρες και με ποιες οι γυναίκες.
- Θα αναλύσουμε στερεότυπα που διακρίνουν τα επαγγέλματα σε «ανδρικά» και «γυναικεία».

https://sarkarinokrinews.in/tag/stereotypes/

1) Δείτε τις παρακάτω εικόνες:

1

2

α.Πώς παρουσιάζονται τα αγόρια και τα κορίτσια στη βρεφική τους ηλικία;
β.Με τι είδους απόψεις συνδέεται αυτή η χρωματική διαφορά των ενδυμάτων του αγοριού και του κοριτσιού;
γ.Μπορείτε να φανταστείτε έναν κόσμο όπου το χρώμα ή το ντύσιμο δεν θα προσδιόριζε το φύλο ενός ατόμου;

2) Παρατηρήστε τις παρακάτω εικόνες από παιδικές τηλεοπτικές διαφημίσεις:

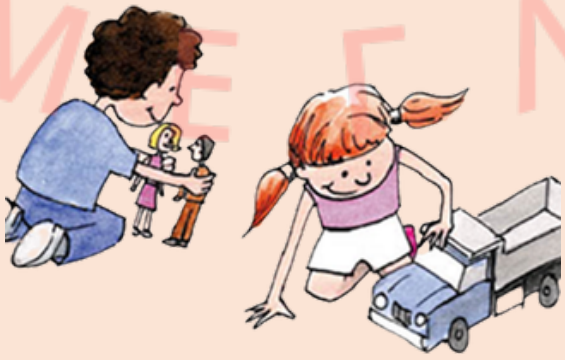
1

2

α. Ποιες από αυτές απευθύνονται σε αγόρια και ποιες σε κορίτσια;
β. Ποια στοιχεία σας βοήθησαν να αποφασίσετε;
γ. Τι είδους απόψεις και ιδέες προβάλλονται για τα φύλα;
δ. Τι θα σκεφτόσασταν αν βλέπατε ένα κορίτσι να παίζει με παιχνίδια που απευθύνονται σε αγόρια και το αντίθετο; Γιατί θα κάνατε αυτές τις σκέψεις;

3) Δείτε τις παρακάτω παλιές έντυπες διαφημίσεις:

1

2

3

α. Πώς προβάλλεται η θέση της γυναίκας και πώς η θέση του άντρα;
β. Θεωρείτε ότι η θέση της γυναίκας στην κοινωνία έχει αλλάξει ή εξακολουθούν να υπάρχουν στην καθημερινότητα των γυναικών εικόνες όπως οι παραπάνω;
γ. Συγκρίνετε τις εικόνες [1]-[3] με τις εικόνες [4]-[6]:

4

5

6

- Τι ομοιότητες και τι διαφορές εντοπίζετε;
- Πώς προβάλλεται η θέση της γυναίκας και πώς η θέση του άντρα στις εικόνες [4]-[6];
- Τι είδους απόψεις προβάλλονται στις εικόνες [4]-[6]; Υπάρχουν όντως στην πραγματική ζωή αυτά τα στερεότυπα για τον άντρα και τη γυναίκα;

4) Διαβάστε τα παρακάτω κείμενα:

A

Η γυναίκα που οδηγεί τετραξονικό!

Διασκευή / Πηγή: rodiaki.gr (https://www.rodiaki.gr/article/305673/h-gynaika-poy-odhgei-tetraxoniko)

Η Έφη Μπαρτατίλα είναι η δυναμική γυναίκα που έσπασε τα ταμπού σ΄ ένα κατεξοχήν αντρικό επάγγελμα.
Οι γυναίκες, που σηκώνουν βάρη στην οικογένεια και στη ζωή πολλαπλάσια των αντρών. Που βγήκαν στο δρόμο και κάνουν αντρικά επαγγέλματα, που δεν το βάζουν κάτω όσο κι αν προσπαθεί η ζωή να τις γονατίσει!
Η Έφη Σκουρολιάκου-Μπαρτατίλα είναι μια τέτοια περίπτωση. Από νοικοκυρά που μεγάλωνε παιδιά, ανέβηκε στο φορτηγό και έσπασε τα ταμπού, κέρδισε εμπιστοσύνες, έφυγε γρήγορα μπροστά, κι απέδειξε ότι τίποτα δεν είναι μόνο έτσι, όταν θέλεις και μπορείς!
Η μοναδική στη Ρόδο φορτηγατζού, κατά το κοινώς λεγόμενο, σύζυγος του Νίκου Μπαρτατίλα, τον έχει τον δυναμισμό πάνω της.

B

Η εξομολόγηση ενός άντρα βρεφονηπιοκόμου που δέχεται καθημερινά ρατσισμό για το επαγγέλμά του...

Πρωταρχικός λόγος και κίνητρο για τη συγγραφή του συγκεκριμένου άρθρου είναι η μεγάλη –σε βαθμό λατρείας– αγάπη μου για τα παιδιά και ιδιαίτερα για όσα βρίσκονται στη βρεφική και νηπιακή ηλικία. Θεωρώ υπέροχο το συναίσθημα να ασχολείται κανείς με τα παιδιά, αναζωογονείται, νιώθει πάλι παιδί, επιστρέφει στην αθωότητα και την ανεμελιά του και γενικότερα κατακλύζεται από μοναδικά συναισθήματα.
Θεωρώ ότι οι άντρες βρεφονηπιοκόμοι αντιμετωπίζονται με προκατάληψη και ανεξήγητη επιφυλακτικότητα από μεγάλο τμήμα της ελληνικής κοινωνίας. Για να τεκμηριώσω την άποψή μου θα αναφέρω ορισμένα παραδείγματα.

Στη συντριπτική πλειονότητα των αγγελιών για τη φύλαξη παιδιών, το λεγόμενο «babysitting», οι ενδιαφερόμενοι γονείς ζητούν και τελικά επιλέγουν γυναίκες.
Πολλοί άντρες, φοιτητές ή απόφοιτοι βρεφονηπιοκομίας, ενδεχομένως να ακούν συνομηλίκους τους να θεωρούν «παράξενη» την ενασχόλησή τους με το συγκεκριμένο αντικείμενο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζονται συχνά χλευαστικά ή υποτιμητικά.

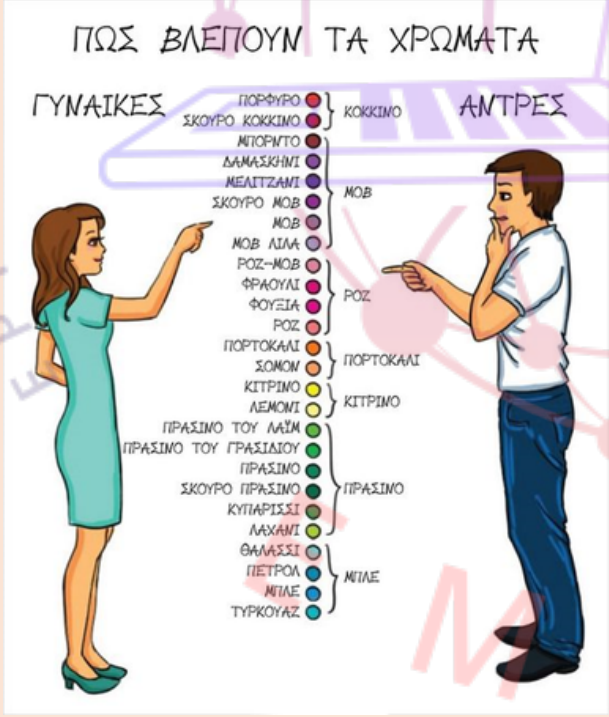
Διασκευή / Πηγή: babyradio.gr (https://babyradio.gr/i-exomologisi-enos-antra-vrefonipiokomou-pou-dechete-kathimerina-ratsismo-gia-to-epangelma-tou/)

α. Τι είδους απόψεις αντανακλώνται για το ανδρικό φύλο και το γυναικείο φύλο στα παραπάνω άρθρα;
β. Τι είδους απόψεις προβάλλονται για τα δύο παραπάνω επαγγέλματα;
γ. Γνωρίζετε και άλλα επαγγέλματα τα οποία είναι συνδεδεμένα με το ανδρικό ή το γυναικείο φύλο;

Επάγγελμα	Φύλο	Αιτιολόγηση

δ.Τελικά, ποια είναι η γνώμη σας, υπάρχουν «ανδρικά» και «γυναικεία» επαγγέλματα;

5) Δείτε προσεκτικά τις παρακάτω εικόνες:

1

α. Συμφωνείτε ότι οι γυναίκες γνωρίζουν περισσότερα χρώματα από τους άντρες;
β.Θεωρείτε ότι υπάρχει και το αντίστροφο; Ποια είναι η δική σας άποψη;

2

α. Σύμφωνα με την εικόνα, πώς βλέπουν τον εαυτό τους στον καθρέφτη οι άντρες και πώς οι γυναίκες;
β. Εσείς τι πιστεύετε;

3

Συμφωνείτε ότι οι γυναίκες έχουν ή χρειάζεται να έχουν περισσότερα ρούχα από τους άντρες;

4

α. Πιστεύετε και εσείς ότι οι άντρες είναι πιο ακατάστατοι από τις γυναίκες;
β. Ισχύει μια τέτοια άποψη για όλους τους άντρες ή όλες τις γυναίκες;

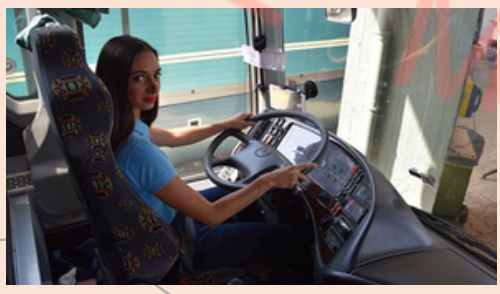
5

Συμφωνείτε ότι οι γυναίκες χρειάζονται ή επιλέγουν να έχουν περισσότερα πράγματα όταν ταξιδεύουν;

Πηγή: antikleidi.com
(https://antikleidi.com/2016/01/16/antres-vs-gynaikes-asteia/)

Έχετε υπόψη σας και άλλες τέτοιες απόψεις για τους άντρες και τις γυναίκες (π.χ. ως προς την οδηγική ικανότητα, τις γνώσεις στα μαθηματικά, τη συμμετοχή στο κουτσομπολιό, τη ζήλεια);

6) Δείτε προσεκτικά τις παρακάτω εικόνες:

1

Ελένη: οδηγός λεωφορείου

2

Κώστας: baby sitter

3

Μαρία: υδραυλικός

4

Νεφέλη: πιλότος

5

Αντώνης: χορευτής μπαλέτου

6

Αποστόλης: οικιακός βοηθός

α. Χωριστείτε σε ζευγάρια και επιλέξτε ο/η καθένας/καθεμία μια από τις παραπάνω εικόνες.
β.Φανταστείτε ότι είστε το άτομο στην εικόνα που διαλέξατε και πείτε στον/στην συμμαθητή/τριά σας λίγα λόγια για εσάς. Για παράδειγμα, να αναφέρετε:

- Τι επάγγελμα κάνετε;
- Γιατί το επιλέξατε;
- Το επάγγελμά σας συνήθως το ασκούν άντρες ή γυναίκες;
- Τι δυσκολίες αντιμετωπίζετε σε αυτό το επάγγελμα;
- Ποια νομίζετε ότι είναι η γνώμη των άλλων για το επάγγελμά σας;
- Τι θα συμβουλεύατε κάποιον/κάποια που θέλει να κάνει το συγκεκριμένο επάγγελμα και είναι ίδιου φύλου (π.χ. έναν άντρα που έχει επιλέξει να γίνει babysitter, μια γυναίκα που έχει επιλέξει να γίνει πιλότος);

7) Δείτε προσεκτικά τις παρακάτω εικόνες:

1

2

3

Κοιτάξτε τις παρακάτω εικόνες. Τι παρατηρείτε για το μήνυμά τους; Μπορείτε σε ομάδες να φτιάξετε δικές σας εικόνες με διαφορετικό περιεχόμενο;

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΕΜΕΓΛΟ

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό δημιουργήθηκε αρχικά για τη ΜΚΟ «Σημείο για τη Μελέτη και την Αντιμετώπιση της Ακροδεξιάς» και αποτελεί προσαρμογή της πρωτότυπης εκδοχής του.